

http://www.bthaber.net/285/menu_haber_10.htm

Röportaj Tarihi: Mayıs 2000

2 yılda 35 milyon dolarlık şirket

Bir çoğumuz için Sayot çok bilinen bir şirket değil. 1998 yılının Mayıs ayında yüzde 60 KVK yüzde 40 Teknoloji Holding ortaklığıyla kurulan şirket çok genel anlamda sayaç otomasyonu alanında faaliyet gösteriyor. Bugünkü değeri tam 35 milyon dolar ve Ekim ayında yapılacak bir duyuru ile yüzde 33'ü bir İngiliz Teknoloji şirketine satılacak.

Güneş Kazdağlı

Sayot'un öyküsü yeni ekonominin şirket öykülerinden. Yani öykünün giriş, gelişme ve sonuç bölümü aynı. İyi bir fikir, fikrin hayatla buluşturulması ve geliştirilen ürünün pazarda yükselen değer haline gelmesi. Biz öyküyü anlatmaya biraz daha öncesinden başlayalım; 1995 yılında o zaman Exim A.Ş olan ancak daha sonra Teknoloji Holding olarak çalışmalarını sürdüren şirket uzun vadede GSM teknolojisinin ve kablosuz iletişimin gelişimini gördü ve buna bağlı bu teknolojileri kullanan çözümlerin de dünyada önemli bir yer alacağını düşündü. 1996 yılının başında Ericsson'la bir görüşme yaptı ve bu görüşmede mobiteks teknolojisinin Türkiye'ye getirilmesinin gerekliliğini ve pazarını anlattı. 1997 yılında Ericsson, Çukorova Holding, Genpa, KVK ve Exim'in ortaklığında Mobicom şirketi kuruldu. Mobicom 3 önemli projeye imza attı. Bunlardan biri kablosuz POS terminaliydi. Bu cihazların kavram tasarımı tamamen Türkiye'de Exim tarafından yapıldı. İlk satış Yapı Kredi Bankası'na gerçekleşti daha sonra Yapı Kredi Bankası'nı diğer bankalar izledi.

İkinci proje sayısal harita üzerinde araç takip sistemi oldu. Bunun ise ilk alıcısı Demirbank oldu ve zırlı araçlarını bu sistemle takip etmeye başladı. Ama bu projelerden daha da önemlisi elektrik su ve gaz sayaçlarının uzaktan okunabileceğini ve bu konuda belli bir çalışma yapılması gereğinin düşünülmesiydi. Çünkü Türkiye'de bir şekilde özelleştirme süreci başlatılmıştı ve öyle ya da böyle bu süreç sonlandırılacaktı ve Türkiye'de yaklaşık 30 milyon sayaç vardı. Hemen harekete geçildi araştırmalar yapıldı ve sonunda bir İngiliz teknoloji şirketi ile çözüm ortağı anlaşması yapıldı. Beraber çalışarak ilk ürün tasarlandı. Bu ürün Ankara Türkiye Elektrik Kurumu Sincan İşletmesi'nde belli sayıda sayaca bağlanarak denendi. "Bizim vizyonumuz sadece sayaçların uzaktan okunmasıyla kısıtlı değildi" diyen Teknoloji Holding İştirakler Başkanı Alphan Manas bu vizyon çerçevesinde ön ödeme, hat yüklenmelerini engelleyecek şekilde yüklem profillerini çıkarılması ve hatta kullanıcıların Internet'ten elektrik tüketimini görebilmeleri, bankadan ön ödeme yoluyla krediyi sayacın üzerine aktarabilme konularının gündeme geldiğini ve geliştirilen ürünle bunları yapabilmeyi mümkün olduğunu belirtti.

Geliştirilen ürün ve yapılan çalışmalar sadece Sayot'un değerini artırmadı. Yabancı çözüm ortağı da bu iş birliğinin faydasını gördü ve o da kendi başarı öyküsünü yarattı. 1998 yılında 3 mühendisten oluşan ATL şirketi o yıllarda da İngiltere'de borsaya kota olan bir şirketti ve değeri yaklaşık 1 milyon Paound'du. Şirketin 3 ay önceki değeri ise tam 60 milyon paund. Manas sadece bu fikirle şirketin 60 kat değerlendirildiğini belirtiyor. Tabi şirket geçen sürede geliştirilen ürünle Güney Afrika Cumhuriyeti, Kuveyt gibi ülkelerde önemli projeler yaptı.

Evet Sayot'un öyküsüne geri dönecek olursak, Sayot da bu sürede Kayseri de elektrik sayaçları üzerinde ilk uygulamasını başarıyla gerçekleştirdi. Ancak bu Türkiye için oldukça küçük bir örnekti ve önünde her yıl yüzde 5 oranında artan 30 milyon sayaç var. Daha önce de belirttiğimiz gibi, 35 milyon dolar değer biçilen Sayot şimdi bu alanda çalışmalar yapan bir İngiliz şirketiyle evlilik aşamasında. Sayot'un yüzde 33'üne talip olan İngiliz şirketinin elindeki teknoloji ise gerçekten hayal sınırlarını zorluyor. Örneğin bu teknolojiyle sığağı tutabiliyor yani saklayabiliyorsunuz. Bunun anlamı saat 17.00 ile 22.00 arasında evlerde kullandığınız ve kilovat (kw) saatine 66 bin 260 lira ödeğiniz elektği gece saat 10.00 ile sabah 6.00 arasında kilovat saati 18 bin 100 liradan saklayabiliyor ve 3'de 1 fiyatına saat 17.00'den sonra kullanabiliyorsunuz. İşte

bu noktada akıllı ev sistemi gündeme geliyor. Alphan Manas ısıyı saklamanın yanısıra soğu saklamanın da gündemde olduğunu, Toshiba'nın bu konuda çalışmalar yaptığını belirtiyor ve ekliyor "Bir yıl sonra soğuğu saklama ürünleri de çıkacak. O zaman siz şu anda çalıştırdığınız klimadaki soğuğu gece elektrik ucuz olduğunda saklayıp şimdi çalıştıracaksınız. Bir sonraki çalışma ise akıllı elektrik dağıtım şebekeleri."

Bu arada Sayot her yıl TÜBİTAK, TTGV ve TÜSİAD'ın birlikte düzenledikleri "Teknoloji Ödülü" yarışmasında finale kalan 12 kuruluştan biri oldu. "Büyük Ödül" ve "Başarı Ödülleri" olmak üzere iki kategoriden oluşan "Teknoloji Ödülü"ne 24 kuruluş başvurmuştu. Başarı Ödülleri'nin adayları arasında, Camser Seracılık'ın "Alüminyum Modern Sera Sistemi", Kurtsan İlaçları'nın "Otacı Diet Life Brunch Dİtabetik Çikolatalı Lİfli Ktır", Sayot Sayaç Otomasyon Sistemleri'nin "Sayaç Otomasyonu ve Uzaktan Kontrol Sistemi", Sistaş Sayısal İletişim'in "Akıllı Güç Modülü", Tesan Tekstil'in "Bilgisayarlı Kalıp Hazırlama Sistemi" ve Yeniçağ Elektronik'in "YES 6 Ortak Uydu Santrali" ürünleri yer alıyor.

3 milyar dolarlık yeni pazar

Ön ödemeli sayaç konusunda faaliyet gösteren Sayot (Sayaç Otomasyon Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş) 'nun ortaklarından olan Teknoloji Holding İştirakler Başkanı Alphan Manas Türkiye'de ön ödemeli sayaç pazarının büyüklüğünün yaklaşık 3 milyar dolar olduğunu ve gelişen bu pazarla birlikte 'Sayaç Servis Sağlayıcı' adı altında çok sayıda şirketin varolacağını söyledi. Manas, ülkemizde 30 milyona yakın sayaç olduğunu ve bu sayaçların uzaktan okunup ön ödemeli sisteme geçmesi konusunda henüz büyük boyutta bir çalışmanın yapılmadığını da belirtti. "Bu alanda penetrasyon sıfır" diyen Manas konuyla ilgili olarak şunları söyledi;

"Penetrasyon oranı yüzde sıfır olan 3 milyar dolarlık bir pazardan söz ediyoruz. Şirketler bu pazara mal satarak değil servis satarak girmek zorundalar. O nedenle bizim ilk defa gündeme getirdiğimiz Türkiye'de önümüzdeki dönemde çok sayıda Sayaç Servis Sağlayıcı göreceğiz. Sayaç servis sağlayıcı olarak, bir elektrik işletmesine gidip o elektrik işletmesinin bütün sayaçlarına siz sahip olacaksınız. Sayaçları siz yerleştireceksiniz, okuyacaksınız, servisini vereceksiniz. Sayaç sistemi tamamen banka sistemiyle on-line (çevirimiçi) çalışacak. Hatta DigiTurk üzerinden evinizde oturduğunuz yerde elektrik harcamanızı görebileceksiniz."

Sayot'un Ekim ayında duyurusunu yapacağı İngiliz ortağıyla hedefi Türkiye'den 12 ülkeye ön ödemeli sayaç konusunda hizmet vermek. Bu hedef doğrultusunda yapılandıklarını da belirten Manas Sayot'un sahip olduğu bir şirketle ayrı bir operasyon olarak sayaç üretiminin Türkiye'de gerçekleştirileceğini de söyledi.

gunesk@interpro.com.tr

e-posta:

bthaber@interpro.com.tr